

MAGYARORSZÁG ÉS A NAGYVILÁG.

Budapest, augusztus 19.

(FERENCZ JÓZSEF Ő FELSÉGE) Granthoz, az Egyesült-Amerikai államok köztársaságának elnökéhez, a következő levelet intézte: Igen tisztelt, nagyon szeretett barátom! Julius 4-én lesz az észak-amerikai Egyesült-Államok köztársasága fennállásának évszázados ünnepe. Fogadja ez évszázados örömnép alkalmával, mely a csillagos zászló alatt egy hatalmas állammá egyesült országokra nézve oly örömteljes, őszinte szerencse kívánataimat. Nem lehetne ennél kedvezőbb alkalom, azon tényre visszapillantani, hogy jó törvények és folytonos törekvés által a közjóllét előmozdítására, az Uniónak sikerült, egy nemzet életében aránylag rövid idő alatt, minden téren nagyon örömdetes fejlődésnek utat törni. Azon várakozáshoz, hogy az Egyesült-Államok a növekedő siker e terén hasonló léptekkel fognak előre haladni — azon kedves reményt csatolom, hogy azon kölcsönös bizalom és meleg rokonszenven nyugvó viszonyok, melyek eddig az én országaim és az észak-amerikai unió közt eddig voltak, ezennel is zavartalanul megmaradnak. Ez az én belső óhajtam, melyet az én rendkívüli követem és teljhatalmú miniszterem, gróf Hoyos jelen iratom átadása alkalmával teljes tisztelettel biztosítása mellett, szóval is ismételni utasítva van. Kelt Bécsben, jun. 11. 1876. Ferencz József.

(JÓZSEF NÁDOR EMLÉKÜNNEPE.) Az ünnepély rendezésére kiküldött fővárosi bizottság már intézkedett a meghívásokról s legközelebb már intézkedni fog a József-tér ünnepélyes feldíszítése iránt s felhívja a nevezett tér, valamint a Gizella-tér háztulajdonosait, hogy házaikat szintén feldíszítsék, mert az ünnepi menet ezek alatt fog elvonulni. Két dalárda (60 tagból álló) Erkel Ferencz vezetésével ünnepi kardalt énekel; részt vesz továbbá az ünnepélyben a Rodich-ezred zenekara is. A városligeti pávasziget »Nádor-sziget« nevet kap; — e név eredetileg a drótszigetnek volt szánva, mely azonban már két év előtt a szabályozási tervben »Széchenyi-szigetnek« nevezetett el. — Ráth Károly főpolgármester vezetése alatt egy küldöttség Bécsben járt, hogy király ő felségét is meghívja. Ráth K., ez alkalommal a következő beszédet intézte király ő felségéhez: »Felséges császár és apostoli király! Legkegyelmesebb urunk! Budapest főváros törvényhatósága, a bizottsági közgyűlés egyhangú megállapodása folytán elhatározza, hogy dicső emlékeztető József főherceg, Magyarország feledhetlen nádora, kinek halhatatlan érdemei törvénybe iktatvák, s ki különösen a főváros ujjáalkotása körül soha meg nem hálálható érdemeket szerzett, születésének százados évfordulóját kegyeltjesen megünneplendi. A legőszintébb hála és kegyelet ezen magasztos ünnepe szept. hó 3-án fog megtartatni. Magyarország fővárosa képviselőtében és azon őseinktől öröklött legmélyebb alattvalói hódolat és törhetlen hűség érzetével, melyet a főváros Felséged és a dicsőségesen uralkodó fejedelmi ház iránt kebelében táplál, jelentünk meg cs és ap. kir. Felséged legkegyelmesebb színe előtt, és azon legalázatosabb kérelmet batorkodunk előterjeszteni: miszerint a nagy nádor, boldogult József főherceg emlékének szentelt, és a főváros által rendezendő hála és kegyelet ünnepét cs. és ap. kir. Felséged, valamint a Felséges császárné s királyné legkegyelmesebb asszonyunk, és nagyreményű koronaherceg ő cs. kir. Felsége legmagasabb megjelenésével kitüntetni kegyeskedjék. Engedje meg Felséged, hogy ez alkalommal is még azon legalázatosabb kérelmet terjeszszük elő, miszerint Felséged Magyarország fővárosát s annak tántoríthatlan hűségű polgárait továbbra is legmagasabb királyi kegyelme által boldogítani méltóztassék. — Ő felsége a főpolgármesternek ezen beszédére következőleg válaszolt: »Megelégedéssel értesültem a kegyelet azon szép tanúságáról, melylyel a főváros boldogult nagybátyám, a

felejthetetlen Nádor emlékét tisztelni és megünnepleni szándékozik. Személyes megjelenésemet, az ugyanakkor tartandó katonai nagyobb gyakorlatok miatt nem ígérhetem ugyan meg, de legyenek meggyőződve, hogy a távolban is meleg részvétellel és rokonszenvvel fogom kísérni egész családommal ezen ünnepélyt, a melyhez való meghívást a királyné és a koronaherceg nevében is őszinte köszönettel fogadom.«

(A SZEGEDI DUGONICS-SZOBOR TALAPZATÁNAK LETÉTELE) f. hó 8-án egész csendben történt meg. Az alapköbe, egy a szoborfügyre vonatkozó rövid emlékiratot helyeztek el; elhelyezték továbbá Szeged város mai tisztikarának, a bizottság tagjainak névjegyzékét, főgymnasium, főreál-, polg. fi- és leánytanoda ez idei értesítőit s helyi lapok egy-egy példányát.

(A NEMZETI MUZEUM) a múlt hóban is jelentékenyen gyarapodott ajándékok és vételek által. A könyvtárba százhatvanhat nyomtatványt és 57 kéziratot vettek, a régiségtárba tizenegy darab kisebb tárgyat, az állattárba 129 faj amerikai s 170 ausztráliai csigakagylót, az ásvány- és őslénytárba kilencz ásványt, hét kövült gyümölcsöt, egy csápafogat s nyolcz kalezit-jegeczet. Az ajándékozók közt ott van most is József főherceg, ki I. Lipót-féle ezüst érmét, agyagedénytörredéket s egy a Margitszigeten talált mammut-fogat küldött. Az ereklye-tárat gr. Széchenyi Béla gazdagítá nagyemlékü atyjának ama becses emléktárgyaival, melyek a műtörténelmi kiállításban voltak lathatók. Ezek: ezüst díszítési persa diszkard, száz gramm súlyú arany toll zománczezal, régi nagy aranyláncz, mely 38 aranyból

hető, hogy a Baradlában fognak találni barlangi medvék és hínéak csontjaira, sőt nem lehetetlen, hogy emberi maradványokra is, a mi nevezetes vívmány lenne, kivált ép akkor, midőn fővárosunkban az őstörténelmi tudósvilág tartja nemzetközi kongresszusát.

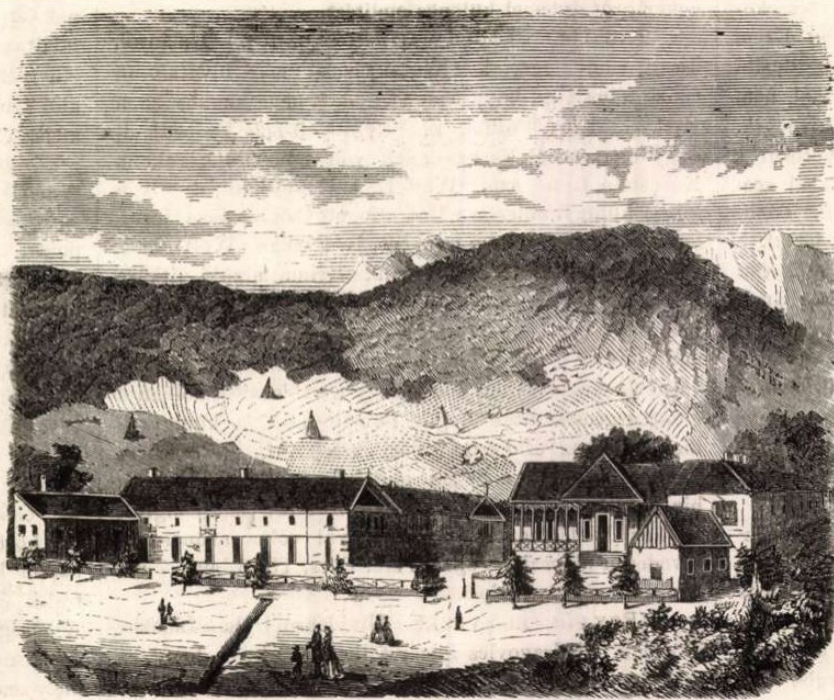
(A KÉZBESÍTHETLEN LEVELEKRŐL,) melyek a magyar korona postahivatalainál a lefolyt évben előfordultak, a kereskedelmi miniszter a következő érdekes közleményt teszi közzé. A magyar korona postahivatalaihoz nevezett évben kézbesítés végett érkezett 72.3 millió levélpostai küldemény, melyekből mint kézbesíthetetlen vissza ment 115,064 drb, vagyis az összes levelezés $\frac{1}{6}$ %-a. A visszament levelek közt volt 62,087 drb bérmentes, 52,977 drb bérmentetlen levél. A visszaérkezett levelek feladói részint a címírátról vagy boricékról felismerhetők nem lévén, részint pedig a visszaérkezett leveleket elfogadni vonakodván, a levelek 5340 frt 09 kr. postadíjjal voltak terhelve, mely összeg a postapénztárba nem folyt be. A visszaérkezett levelek között volt 29,550 drb olyan, melyet a címzettnek nem fogadtak el, 2519 drb, melyeknek címzettjei elháláloztak, 63,595 db, melyek címzettjei feltalálhatók nem voltak, 17,837 drb, melyeknél vagy semmi cím, vagy oly hiányosan volt kitéve, hogy az elküldés lehetlenné vált, és 1563 drb, mely illetéktelenül portóval terheltetett és e miatt visszament. A fentebbiekben feltűnő nagy számban szerepelnek oly kézbesíthetetlen levelek, melyek címzettjei ismeretlenek, és melyek címe hiányosan volt kitéve, ez onnan ered, mert a levelező közönség jelentékeny része a címzett nevét nem írja ki

olvashatólag, a rendeltetési hely mellé pedig, különösen a hasonló helyekenél nem teszi ki a megye nevét, vagy a rendeltetési hely közelebbi meghatározását. A levelező közönség érdekében áll az említett körülményeket a levél címezésénél szem előtt tartani.

(ÁRVIZI KITÜNTETÉSEK.) A hivatalos lap vasárnapi száma közölte az árvíz alkalmából kitüntetett férfiak, nők, egyletek, hatóságok csaknem öt hátsábra terjedő sorozatát. Két külön kéziratban Ő Felsége Tisza Kálmán belügyminiszternek az érlyes és czélszerű intézkedésekért, Simor bíbornok-prímásnak a tanúsított áldozatokért nyilvánítja teljes és meleg elismerését. Továbbá, még vagy kétszázán részesültek ily királyi elismerésben, főispánok, alispánok, képviselők, hatósági tagok, (köztök a budapesti főpolgármester és főkapitány,) áldozatkész polgárok (köztük Türr tábornok,) városok, mint Nyiregyháza is, püspökök, káptalanok, egyletek, (legtöbb Győrben,) s több nő, u. m. Budapest gr. Cziráky Jánosné, id. gr. Károlyi Istvánné, Dulánszkyndé, dr. Tatay Adolfné, Falk Zsigmondné, vidéken a mosonyi Hildegard-nőegylet, a győri nő-

egylet, gr. Batthányi Józsefné, gr. Szapáryné Rádai Biri, gr. Eszterházy Istvánné, gr. Pálffy Istvánné, az inség enyhítése körüli buzgalmukért. A Lipóttrend lovagkeresztjét kapta Jekelfalussy Lajos min. tanácsos; harmadosztályú vaskorona rendet gr. Dezasse Emil vágszabályozási kormánybiztos, Kammermayer K. polgármester, Majer István kanonok, Marsovszky Gyula osztálytanácsos, Zerpák János győri kanonok; királyi tanácsosok lettek: Bathó Bálint komáromi, Gyápai Dénes győri, Jancsóvícs Pál békési alispánok, Jankovics Miklós képviselő, Klasz Márton középítészeti s Medgyasszay István gőzhajózási felügyelők, Pálffy Ferencz szegedi polgármester s Stummer Sándor csongrádi alispán; Ferencz-József lovagrendet: Hajós Kálmán pestmegyei szolgabíró, Ince Mihály főmérnök, Kada Mihály alpolgármester, Naszluhác Lajos vasúti vezérfelügyelő, Ormos Péter aradi szolgabíró, Rechnitz Henrik vasúti igazgató-tanácsos, Sey Lajos baranyai szolgabíró, Valkay Imre pestmegyei s Várady Ignác szegedi mérnök. Koronás arany érdemkeresztet kaptak huszan, köztük három hölgy u. m. Adler Antalné szül. Bancalari Hedvig, Magyar Gyuláné s Rupprechtné szül. Demidoff Kornelia urhölgyek. Arany érdemkeresztet huszonkét férfi, koronás ezüst érdemkeresztet pedig tizen.

(DÁN AJÁNDÉK A MUZEUMNAK.) Raed-Draksted ur Frederikshafenből közelebb 98 darab kintűnő kőkor-korabeli tárgyat küldött ajándékolni a múzeumnak, egy — Romer Flóris szertárörhöz intézett — levél kíséretében. Ez értékes ajándékot Raed-Draksted ur annak jeleül küldi, hogy a magyar emigráció több tagjával fűzött szívélyes viszonya s irántuk érzett rokonszenve a magyar nemzetre is kiterjed.

Marmarosi képek: III. A brébi fürdő.

többet nyom, cisellirozott ezüst óra, nagy ezüst burnót-szelence »két garas« felirattal, öt nagyobb, öt kisebb érdemjel arany lánczon, elefántcsont-nyelű miniszteri peccsnyomó 1848-ból, nemzeti szalag s két magyar ezimer, melyeket gr. Széchenyi 1848-ban hordott, két damaszkusi pisztolyosó, Milfayt rabló elefántcsont-tárogatója s a »legnagyobb magyar« jegygyűrűje. Ez ereklyéket külön szekrényben őrzik. — A múzeumot júliusban 20,126 személy látogatta meg, még pedig a könyvtárat 135-en, régiségtárt 3671-en, a képtárt 9480-an, (ez a legvonzóbb,) s a természet és néprajzi tárt 6840-en. (ISMÉT SAPKAREFORM A KÖZÖS HADSEREGNÉL.) Alig pár éve, hogy a huszárok csákóit kalpagokkal cserélték fel, most ismét a divások »tatárkák«-ra kerül a reformok terén. E tatárkák, írja egy bécsi lap, nélkülözlik a napsugarak elől a szemeket védő bőrrényőket s miattuk sok a szemfájás a dzidások közt. Kilátásba van tehát helyezve, hogy a »tatárkák« már legközelebb kiküszöböltetnek a közös hadseregből.

(ÁSATÁS A BARADLÁBAN.) A történelmi társulat idei vándorgyűlése programjának az idén egy egészen új tárgya is lesz: régészeti ásatás, melylyel ez ideig még sehol sem foglalkozott. Gömörmege hatósága ugyanis — a tudomány iránti érdekltségének újabb bizonyosságul — felajánlotta azt is, hogy elegendő számú munkásokat fog adni rendelkezésre, ha tudósaink a híres aggteleki cseppkő-barlangban, a Baradlában ásatásokat akarnak eszközölni. Mivel pedig a vándorgyűlésnek e szakban igen jártas tagja is lesz: báró Nyáry Jenő, a pilini újabb s nagysikerű ásatás eszközölje, az ajánlatot egész készséggel fogadták el s veszik foganatban a Szent-István napján kezdődő kirándulás alkalmával. Remél-